

Curtea Supremă de Justiție
DE CIZIE

21 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir
Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Lisnic Elena, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Zabolotnîi Ivan xxxxx, născut la xxxxx,
domiciliat în municipiul xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 05.02.2019-22.02.2019;
2. Instanța de apel: 01.04.2019-15.05.2019;
3. Instanța de recurs: 17.08.2019 - 21.01.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediu Central din 22 februarie 2019, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, Zabolotnîi Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ al. 4 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Zabolotnîi Ivan, care nu deține permis de conducere, la data de 09.01.2019, dându-și seama de consecințele care pot surveni în rezultatul consumului de alcool, a servit băuturi spirtoase, după ce, aflându-se la volanul autoturismului de model „BMW” cu numărul de înmatriculare xxxxx și deplasându-se pe strada Calea Ieșilor nr.30, municipiul Bălți, neadecvat, având o traiectorie neuniformă de deplasare, aproximativ la ora 01.15 a fost stopat de către colaboratorii al CP nr.1 Bălți a RP Nord al INP. În cadrul discuției cu Zabolotnîi Ivan el avea o vorbire neclară, la întrebările colaboratorilor de poliție reacționa încetinit, neadecvat, din cavitatea bucală se simțea un miros puternic de alcool, ca rezultat el a fost supus testării cu alcotesterul „Drager”, în urma căruia s-a constatat, că concentrația de alcool pur în aerul expirat de Zabolotnîi Ivan, este de 0,37 mg/l, cantitate care conform Hotărârii Guvernului nr.296 din 16.04.2009 cu modificările ulterioare și conform art.134¹²

Cod penal, se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat, după ce el a fost escortat la Spitalul municipal Bălți unde de la el au fost prelevate probe biologice de sânge pentru examinare toxicologică.

În legătură cu cele expuse, conform procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit că Zabolotnîi Ivan se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, totodată de la el au fost recoltate probe biologice cu sânge pentru examinarea toxicologică, în rezultatul căreia, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201906P0023/201902D0100 din 18.01.2019 s-a stabilit, că în sângele prelevat de la Zabolotnîi Ivan, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 0,94 ‰ echivalent a 0,94 g/l, cantitatea, care conform alin.(3) art.134¹² Cod penal, se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către procurorul în Procuratura Bălți, Galben Mihai, fiind solicitată casarea parțială a acesteia, în latura ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care de la Zabolotnîi Ivan să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 847 lei, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

2.1 În motivarea apelului, procurorul indică că, instanța a ignorat prevederile art.227-229 Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța poate obliga condamnatul de a achita cheltuielile judiciare suportate pe parcursul procesului, în cazul din speță ținând cont și de personalitatea inculpatului.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 mai 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procurorul în Procuratura Bălți, Galben Mihai, cu menținerea în vigoare a sentinței.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, cauza penală a fost judecată în prima instanță în ordinea prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate de către organul de urmărire penală, asupra cărora inculpatul nu a avut obiecții și nu a solicitat administrarea unor probe noi. Prin prisma probatoriului administrat de către organul de urmărire penală și verificat în ședința de judecată, instanța a stabilit ca fiind dovedită pe deplin vinovăția lui Zabolotnîi Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, respingând solicitarea acuzării cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

La fel, instanța de apel a constatat că, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge demersul procurorului privind încasarea de la Zabolotnîi Ivan, în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 847 lei, suportate în legătura cu efectuarea în cadrul urmăririi penale a expertizei judiciare toxicologică medico-legală nr. 201906P0023/201902D0100 din 18.01.2019, deoarece reieșind din sensul legii, această alegere a legislatorului este stipulată prin caracteristica personalității inculpatului și în primul rând prin starea lui materială.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Lisnic Elena, în care a

invocat ca temei de casarea a deciziei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că raportul de expertiză a fost întocmit după abrogarea al. 2 art. 142 Cod de procedură penală.

Indică acuzarea că, excluderea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 847 lei este neargumentată.

5. Judecând recursul ordinar declarat în termen, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de faptul că instanța de apel a menținut sentința prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat, privind încasarea de la inculpatul Zabolotnîi Ivan a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 847 lei.

5.1 Colegiul lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, l-a recunoscut vinovat pe Zabolotnîi Ivan în baza art. 264¹ al. 4 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, totodată a respins ca neîntemeiată cerința procurorului, privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 847 lei, soluție menținută de către instanța de apel.

Potrivit recursului, se reține că procurorul solicită încasarea de la Zabolotnîi Ivan a cheltuielilor judiciare, în sumă de 847 lei, în beneficiul statului, în legătură

cu efectuarea raportului de expertiză judiciară toxicologică medico-legală nr. 201906P0023/201902D0100 din 18.01.2019 (f.d.27-29).

Colegiul lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului Zabolotnîi Ivan a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea raportului de expertiză judiciară toxicologică, instanța de apel și cea de fond făcând trimitere la prevederile art. art. 227 alin.(3), 229 alin. (2), 143 Cod de procedură penală, art.2, art.11 alin. (2) din Legea nr. 68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr.40- 47 art.108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, se reține că alin.(1) art.143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu.

Instanțele judecătorești inferioare nu au dat răspuns la argumentele procurorului din apel privind aplicabilitatea art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

Or, motivându-și soluția instanțele judecătorești inferioare au interpretat eronat legea – art. 143 și art. 229 Cod de procedură penală și nu și-au motivat eficient soluția respingerii încasării cheltuielilor pentru expertizele suportate de stat în cadrul procesului penal, care s-a soldat cu condamnarea inculpatului Zabolotnîi Ivan.

Totodată, Colegiul menționează că conform art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că *„instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare”*. Iar potrivit art. 227 alin. (1) și alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală *cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.*

În această ordine de idei, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul lărgit constată că, aceasta dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 847 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptând o soluție pripită.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prescrise de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod

de procedură penală, și, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Lisnic Elena.

Casează parțial, în partea cheltuielilor judiciare, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe *Zabolotnîi Ivan xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

În rest prevederile hotărârii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac în partea dispunerii rejudecării cauzei, în rest, fiind irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **20 februarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor